Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

BZK

Datum
19 augustus 2020

nota

Augustusbesluitvorming Caribisch Nederland

Aanleiding
In tegenstelling tot Europees Nederland, waar de economie al weer voorzichtig op gang komt, is de economie van Caribisch Nederland voor een groot deel afhankelijk van toerisme, [redacted] 5.1.2a Bonaire is op 1 juli jl. weer geopend voor toeristen uit 6 Europese landen, maar blijft gesloten voor toeristen uit andere landen, met name uit Noord- en Zuid-Amerika. Het zal nog minstens tot medio 2021 duren voordat zaken weer enigszins normaal worden. Op Saba en Statia ligt het toerisme helemaal stil en zijn er momenteel [redacted] 5.1.2a (reguliere) lucht- en zeeverbindingen. Daarnaast hebben ook het wegvallen van de studenten bij de Saba Medical School, bezuinigingen bij de GTI Terminal op Statia en de problemen bij BOPEC Bonaire een grote impact op de economie van de resp. eilanden. Tegen deze achtergrond moeten de volgende (interdepartementale) trajecten richting augustusbesluitvorming worden bezien.

Kern
In de Stuurgroep Caribisch Nederland van 8 juli jl. is besproken dat verschillende trajecten gericht op Caribisch Nederland (CN) door BZK worden ingebracht bij augustusbesluitvorming namens verantwoordelijke departementen in. De verschillende trajecten blijven de verantwoordelijkheid van de betreffende departementen.

Onderstaand is een overzicht te vinden van de verschillende trajecten met het budgettaire beslag. Voorgesteld wordt om dit generaal te dekken.

Trajecten CN (x € mln.)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**Totaal**
1. Werkgroep Camps	[redacted]				
2. Socialisering nutsvoorzieningen					
3A. Verlening tijdelijke subsidieregeling					
3B. Intensivering arbeidsbemiddeling			5.1.2b		
3C. Tegemoetkoming Vaste lasten Caribisch Nederland					
3D. Inkomstenderving OL'en					
Totaal					

Datum
19 augustus 2020

Toelichting

1. Werkgroep Caribisch Nederland uit de crisis (werkgroep Camps).
   Maarten Camps (SG EZK) heeft op verzoek van de Stuurgroep CN met een interdepartementale werkgroep een aanpak ontwikkeld om Bonaire, Sint Eustatius en Saba uit de crisis te investeren. De gepresenteerde aanpak draagt bij aan een structurele verbetering van het economisch fundament van Caribisch Nederland. Het rapport inclusief bijlagen is bijgevoegd. Na verschijning van het rapport zijn, in overleg tussen betrokken FEZ'en, de kasritmes nog aangepast en in de bovenstaande tabel verwerkt. Hierdoor wijkt de bovenstaande tabel af van het rapport. De aangepaste reeksen zijn te vinden in de bijlage van deze nota. Daarnaast is het rapport Camps bijgevoegd. In het rapport is aangegeven dat betrokken projecten een 100% eindejaarsmarge zouden moeten krijgen. Daar waar dit nodig is wordt voorgesteld dat het betrokken departement hierover met het ministerie van Financiën in gesprek gaat.

2. Socialisering nutsvoorzieningen. Onderdeel van Werkgroep Camps is een investering in duurzame energie, zodat structureel een verlaging van de kosten van elektriciteit wordt gerealiseerd. Gesprekken tussen EZK en FIN over de beoordeling hiervan lopen, maar de structurele investering is naar mening van FIN nog niet rijp voor besluitvorming. Totdat deze investering is gerealiseerd, wordt voorgesteld om de tijdelijke coronamaatregel van 2020, gericht op het subsidiëren van nutsvoorzieningen, te verlengen. Verlenging van de energiemaatregel over de jaren 2021 en 2022 kost 5.1.2b per jaar. Voor telecom kost verlengen van de subsidie voor vast internet voor de jaren 2021 en 2022 ca. 5.1.2b per jaar. Voor drinkwater gaat het om een bedrag van ca. 5.1.2b (2021) en 5.1.2b (2022).

3. Vervolg noodpakket. Het noodpakket 2.0 loopt in oktober af. Het vervolg op het tweede noodpakket voor Europees Nederland loopt mee in de augustusbesluitvorming. Voor Caribisch Nederland wordt voorgesteld dat de volgende onderdelen deel uitmaken van het derde noodpakket:
   A. *Verlenging noodpakket SZW.* Dit betreft verlenging van de Tijdelijke subsidieregeling loonkosten en inkomensverlies CN met een derde tranche vanaf 14 oktober a.s. van 9 maanden, waarbij de regeling op punten versoberd wordt en de bijdrage aan de openbare lichamen voor aanvullend eilandelijk beleid wordt gehalveerd. Het bijbehorende fiche van SZW is bijgevoegd.
   B. Daarnaast wordt voor CN ingezet op flankerend beleid in de vorm van intensivering van de dienstverlenging gericht op arbeidsbemiddeling, conform de inzet op crisisdienstverlening in Europees Nederland. Het bijbehorende fiche van SZW is bijgevoegd.
   C. *Verlenging tegemoetkoming vaste lasten MKB.* Ook hiervoor geldt dat dit onderdeel van EZK meeloopt met het Noodpakket voor Europees Nederland en er een vergelijkbare regeling voor Caribisch Nederland zal gelden. Omdat de parameters nog niet vast staan, kunnen er nu nog geen bedragen genoemd worden voor 2020 en 2021.

Datum
19 augustus 2020

D. *Inkomstenderving openbare lichamen.* Dit vloeit voort uit de afspraak bij Noodpakket 2.0 om de omvang van inkomstenderving voor de Openbare Lichamen te bezien. Op basis van met het Cft afgestemde analyse van verwachte inkomstenderving voor 2020 wordt voorgesteld om de openbare lichamen te compenseren voor in het totaal 5.1.2b (waarvan Bonaire 5.1.2b Sint Eustatius 5.1.2b Saba 5.1.2b[1].

Bijlage: Aangepaste reeksen rapport Camps

Shortlist projecten	Dep.	2020	2021	2022	2023	Totaal
Voor een betere wijk	EZK					
Aanlegboeien voor jachten, Bonaire	EZK					
Investeringen in natuurattracties Bonaire	EZK					
Veterinaire dienst Sint Eustatius en Saba	LNV[2]					
Lokale voedselproductie Saba	LNV					
Microkredieten en training agrarische ondernemers en vissers	LNV					
Versterking visserscoöperatie Piskabon, Bonaire	LNV					
Aanleg scheepshelling, Bonaire	LNV					
Stimuleren startups in o.a. circulaire economie	EZK			5.1.2b		
Extra ambtelijke capaciteit Sint Eustatius	BZK					
Frictiebudget Saba	BZK					
Huisvesting openbaar lichaam Saba	BZK					
Uitbreiding haven Bonaire	IenW					
Uitbreiding haven Sint Eustatius	IenW					
Uitbreiding haven Saba	IenW					
Verbeterde connectiviteit tussen Aruba, Curaçao en Bonaire	IenW					
Verduurzaming van de elektriciteitsvoorziening op Bonaire	EZK					
Totaal						

[1] De cijfers sluiten niet aan bij het totaal vanwege een afrondingsverschil.
[2] Voor de reeksen van LNV is nog geen aangepast kasritme ontvangen en zijn conform rapport Camps naar rato over de jaren 2020-2022 verdeeld.